

**Powiatowy Urząd Pracy
w Jaworznie**

**Ranking zawodów
deficytowych i nadwyżkowych
za 2008r.**

- I część - diagnostyczna

SPIS TREŚCI

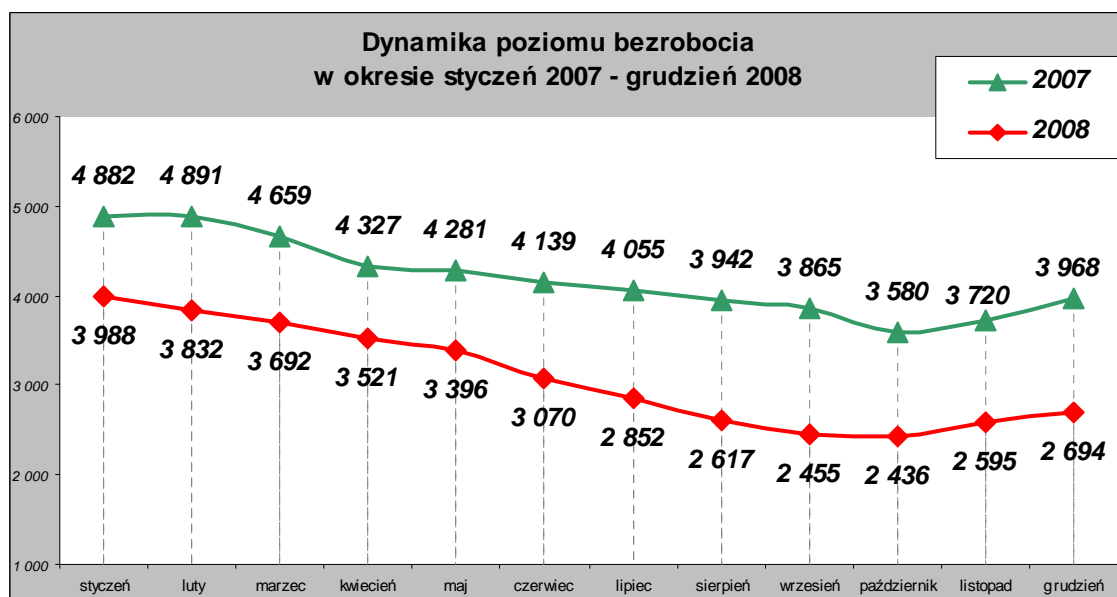
I. ANALIZA BEZROBOCIA W MIEŚCIE JAWORZNIE	3
1. Poziom bezrobocia w 2008r.	3
2. Napływ osób bezrobotnych.....	4
3. Odpływ z bezrobocia	6
4. Struktury bezrobotnych.....	6
II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW	9
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	12

I. ANALIZA BEZROBOCIA W MIEŚCIE JAWORZNIE

1. Poziom bezrobocie w 2008r.

Analizując poziom bezrobocia w mieście Jaworznie na przestrzeni 2008r. zauważa się, że liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia w omawianym okresie systematycznie ulegała zmniejszeniu, czego efektem jest spadek bezrobocia z 3 968 osób (wg stanu na 31.XII.2007r.) do 2 694 osób (stan na 31.XII.2008r.) oraz stopy bezrobocia z 13% do 9,1%.

Wykres I- Dynamika poziomu bezrobocia w okresie styczeń 2007 - grudzień 2008

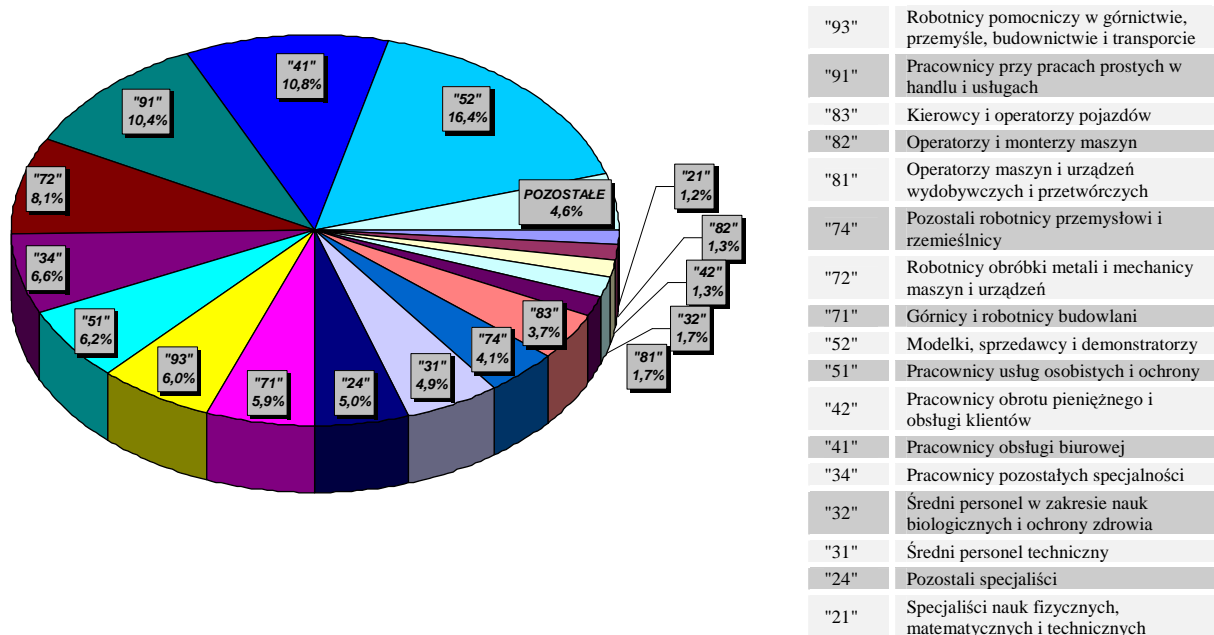
Jak wynika z powyższego wykresu w 2008r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 1 274 osoby (w tym 73,8% to kobiety), tj. o 472 osoby więcej niż na przestrzeni 2007r.

W końcu 2008r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych 2 119 osób poprzednio pracowało, co stanowiło 78,7% ogólnej liczby bezrobotnych.

Wśród powyższej populacji osób poprzednio pracujących najczęściej reprezentatywnymi zawodami i specjalnościami były grupy zawodowe: sprzedawcy (16,4% ogółu), pracownicy obsługi biurowej (10,8%), pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (10,4%), robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (8,1%), pracownicy usług osobistych i ochrony (6,2%).

Szczegółową strukturę bezrobotnych wg grup zawodowych w końcu 2008r. przedstawia Wykres II.

Wykres II – Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych- stan w końcu 2008r.

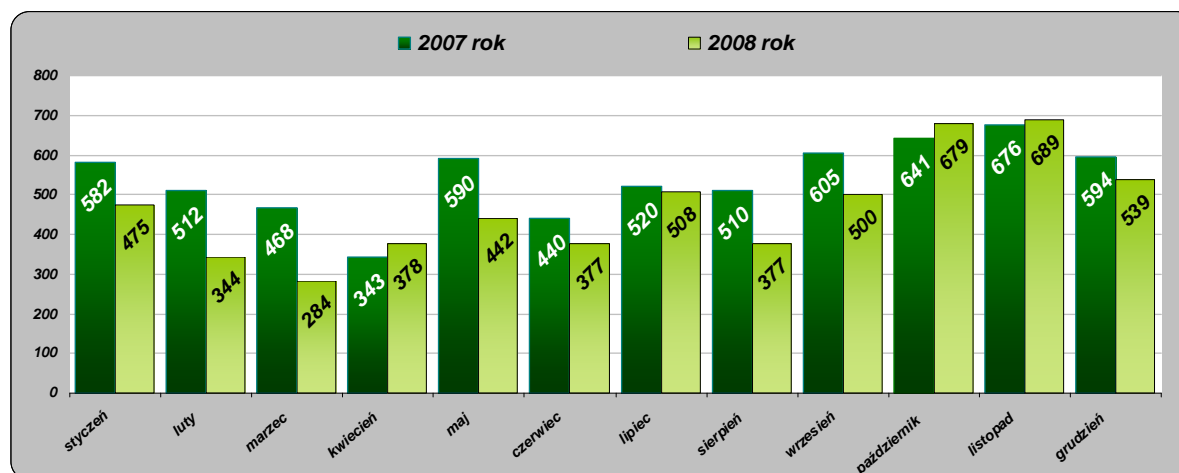

Natomiast kobiety poprzednio pracujące dominowały w następujących grupach zawodowych: sprzedawcy- 24,2% ogółu zarejestrowanych kobiet, pracownicy obsługi biurowej- 14,7%, pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach- 13,8% (w tym 10,2% to pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne), pracownicy usług osobistych i ochrony- 8,1% (w tym najczęściej kucharki, kelnerzy, fryzjerzy i kosmetyczki).

2. Napływ osób bezrobotnych

Na przestrzeni 2008r. status osoby bezrobotnej uzyskało **5 592** bezrobotnych (napływ bezrobotnych), tj. o 889 osób mniej niż w analogicznym okresie 2007r.

Wykres III – Liczba osób zarejestrowanych na przestrzeni 2007-2008r.

Wśród zarejestrowanych w 2008r. bezrobotnych przeważały:

- osoby poprzednio pracujące – 67,7%,
- osoby, które wcześniej figurowały w ewidencji tut. Urzędu Pracy- tj. 81,5%.

Z ogółu zarejestrowanych w powyższym okresie tylko 13,6% osób nabyło uprawnienia do zasiłku dla bezrobotnych.

Analizując bezrobocie wg zawodów zauważa się, że największy udział w napływie bezrobotnych w 2008r. stanowiły osoby posiadające zawód:

<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Bezrobotni ogółem</i>	<i>w tym kobiety</i>
➤ Sprzedawca	570	548
➤ Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	332	309
➤ Sprzątaczką	139	137
➤ Robotnik budowlany	138	0
➤ Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	105	98
➤ Ślusarz	98	0
➤ Pakowacz	82	74
➤ Robotnik gospodarczy	73	27
➤ Kierowca samochodu osobowego	67	1
➤ Górnika eksploatacji podziemnej	65	0
➤ Magazynier	64	20
➤ Kucharz	58	42
➤ Krawiec	53	52
➤ Pedagog	48	41
➤ Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	47	47
➤ Elektromonter [elektryk] zakładowy	47	0
➤ Technik elektryk	45	0
➤ Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	45	11
➤ Murarz	45	0
➤ Technik mechanik	44	3
➤ Technik elektronik	41	2
➤ Piekarz	41	10
➤ Pomoc kuchenna	39	38
➤ Kierowca samochodu ciężarowego	37	0
➤ Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	36	23
➤ Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	33	26
➤ Kucharz małej gastronomii	32	20
➤ Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	31	22
➤ Pozostali spawacze i pokrewni	31	0
➤ Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	29	15
➤ Mechanik samochodów osobowych	29	0
➤ Stolarz	29	0

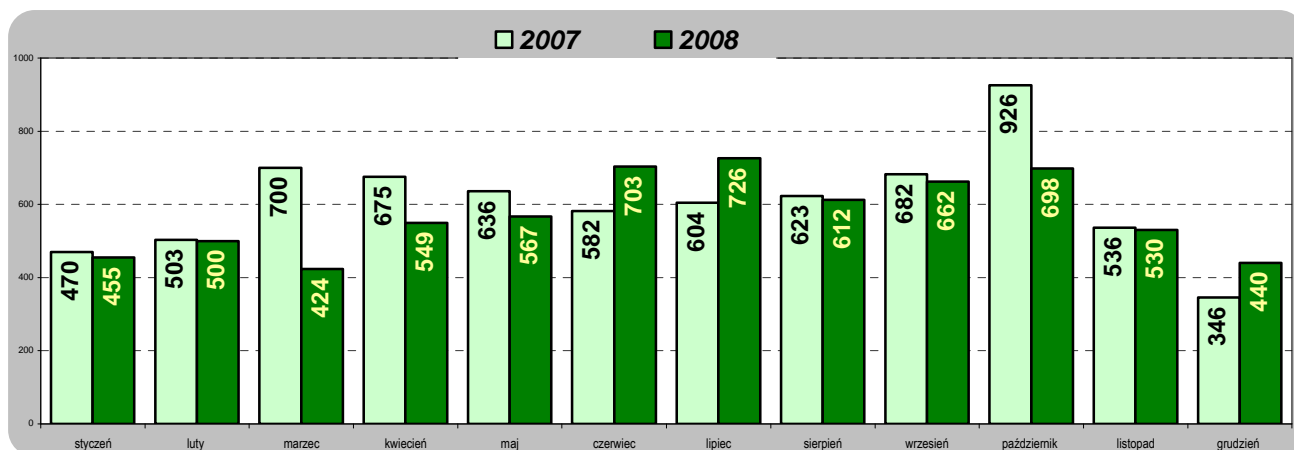
Bezrobotni posiadający zawody wymienione powyżej stanowili 46% ogółu bezrobotnych rejestrujących się na przestrzeni 2008r. Dużą grupę wśród nowo zarejestrowanych tworzyły osoby bezrobotne nie posiadające zawodu – tj. 18,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Najliczniejsze grupy wśród bezrobotnych **poprzednio pracujących** rejestrujących się w 2008 r. tworzyły osoby zatrudnione w handlu hurtowym i detalicznym (28%), przetwórstwie przemysłowym (19,8%) i budownictwie (10,6%).

3. Odpływ z bezrobocia

Z kolei liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji tut. Urzędu w 2008r. wynosiła **6 866** osób, czyli o 417 mniej niż w 2007r.

Wykres IV – Liczba osób wyłączonych z ewidencji (odpływ) na przestrzeni 2007-2008r.

Najczęstszymi przyczynami utraty statusu osoby bezrobotnej były:

- **podjęcie pracy** – 35,4% ogółu wyrejestrowanych (przed rokiem – 40%)
- oraz **niepotwierdzenie gotowości do pracy** – 28,5 % (przed rokiem – 21,4%).

4. Struktury bezrobotnych

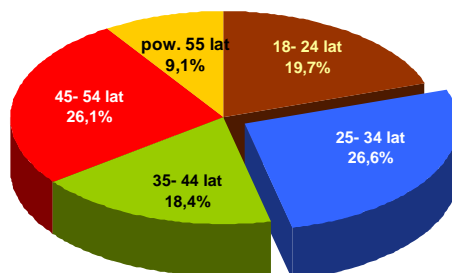
➤ *Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy*

Analizując strukturę osób bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworznie (wg stanu na dzień 31.12.2008r.) zauważyć można iż udział osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji i instytucjach rynku pracy) w większości grup uległ poprawie.

BEZROBOTNI:	30.VI.2008r.	31.XII.2008r.
➤ bez wykształcenia średniego	53,6 %	53,5 %
➤ długotrwale	61,1 %	50,8 %
➤ bez doświadczenia zawodowego	27,2 %	26,7 %
➤ bez kwalifikacji zawodowych	23,0 %	22,8 %
➤ powyżej 50 roku życia	21,7 %	23,5 %
➤ do 25 roku życia	18,9 %	19,7 %
➤ kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	12,5 %	11,1 %
➤ samotnie wychowujące dziecko do 18 roku życia	8,3 %	8,1 %
➤ niepełnosprawni	4,6 %	5,3 %
➤ którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	1,1 %	1,8 %
➤ którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia	0,8 %	0,7 %

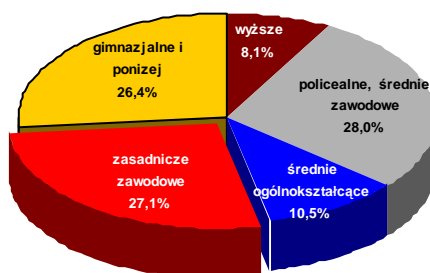
Największe pozytywne zmiany dotyczyły bezrobotnych długotrwale- gdzie w stosunku do stanu z końca czerwca 2008r. odnotowano 10% spadek udziału omawianej grupy w ogóle pozostających w ewidencji. Pomimo tych pozytywnych zmian, kategoria ta nadal jest na tle innych grup będących w szczególnej sytuacji jedną z najliczniejszych i wg stanu na koniec 2008r. wynosiła 50,8%. Równie sporą grupę tworzyli bezrobotni bez wykształcenia średniego -tj. 53,5% ogółu bezrobotnych.

➤ *Bezrobotni wg wieku*

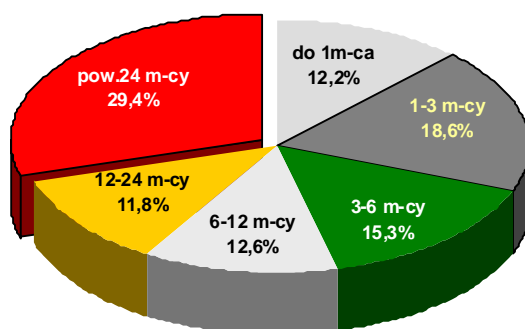
Na przestrzeni 2008r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych w każdej z grup wiekowych natomiast analizując ich udział w ogóle osób pozostających bez pracy nie zauważono znaczących zmian. Udział bezrobotnych w wieku 35- 44 lata obniżył się o 1,3% w stosunku do stanu z końca 2007r., natomiast wzrósł udział osób powyżej 55 roku życia z 7,3% do poziomu 9,1% (tj. o 1,8%).

➤ *Bezrobotni wg wykształcenia*

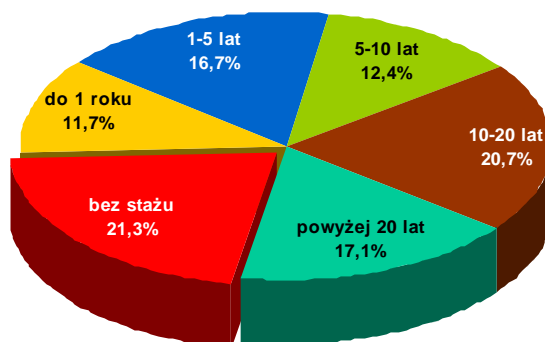
W kontekście wykształcenia najmniejszy odsetek bezrobotnych posiadało w końcu 2008r. wykształcenie wyższe, tj. 8,1%. Zbliżony udział stanowiły też osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 10,5%. Bezrobotni posiadający wykształcenie policealne i średnie zawodowe obejmowali 28% ogółu zarejestrowanych. Podobny udział reprezentowały osoby po szkołach zasadniczych zawodowych (27,1%) oraz z grupy z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (26,4%).

➤ **Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy**

Analizując czas pozostawania bez pracy bezrobotnych w odniesieniu do stanu z końca 2007r. odnotowano znaczący spadek udziału osób poszukujących pracy nieprzerwanie od 12 miesięcy – ich udział zmniejszył się o 9,4%, (z 50,6% z końca 2007r. do 41,2% w końcu 2008r.). Na przestrzeni 2008r. wśród ogółu zarejestrowanych wraz z redukcją trwałego bezrobocia rósł procentowy udział krótkookresowo bezrobotnych.

➤ **Bezrobotni wg stażu pracy**

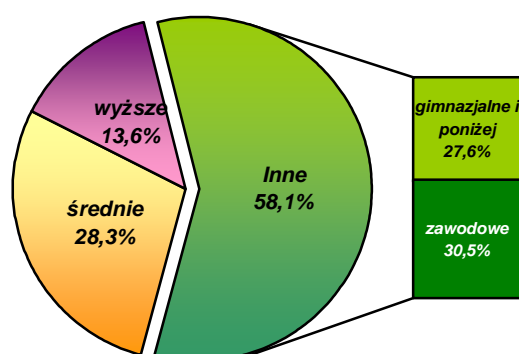

Bezrobotni bez stażu pracy stanowili najliczniejszą grupę, tj. 21,3% wśród bezrobotnych pozostających w ewidencji w końcu 2008r. Drugą liczną grupą byli zarejestrowani bezrobotni ze stażem pracy od 10 lat do 20 lat -20,7%.

II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW

W 2008r. tut. Urzędu Pracy dysponował 3 120 ofertami pracy (tj. o 27 ofert więcej niż w analogicznym okresie 2007r.), w tym 62,1% to oferty niesubsydiowane. W ogóle ofert pracy 64,8% stanowiły oferty z sektora prywatnego. Największe szanse na znalezienie zatrudnienia miały osoby z wykształceniem zawodowym i poniżej- ponieważ 58% zgłoszonych ofert było skierowanych właśnie do tej grupy.

Wykres V- Struktura zgłoszonych ofert wg wykształcenia

Ponad połowa zgłoszonych ofert zatrudnienia była skierowana do bezrobotnych sklasyfikowanych w czterech grupach zawodowych: pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach, sprzedawcy, pracownicy obsługi biurowej, górnicy i robotnicy budowlani.

Tabela 1- Struktura ofert pracy wg najliczniejszych grup zawodów

Nazwa grupy zawodów	Zgłoszone oferty pracy
PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH W HANDLU I USŁUGACH	19,8%
PRACOWNICY OBSŁUGI BIUROWEJ	16,3%
GÓRNICY I ROBOTNICY BUDOWLANI	9,5%
SPRZEDAWCY	8,6%
ROBOTNICY OBRÓBKI METALI I MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ	6,9%
PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I OCHRONY	6 %

Powyższe grupy zawodowe były najczęściej poszukiwanymi przez pracodawców nie tylko w 2008 roku, ale taka tendencja utrzymuje się na lokalnym rynku od kilku lat.

Ponadto w każdej z grup zawodowych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U z 2004r., Nr 265, poz. 2643 i 2644) poza grupami: „Rolnicy”, „Leśnicy i rybacy”, „Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby”, „Kierownicy małych

przedsiębiorstw”, „Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy” tut. Urząd Pracy dysponował ofertami pracy w powyższym okresie.

Struktura ofert pracy wg zawodów, które w 2008r. pozostawały w dyspozycji tut. Urzędu Pracy wskazuje, że pracodawcy najczęściej poszukiwali pracowników w zawodach:

Nazwa zawodu	Ilość zgłoszonych ofert
Robotnik gospodarczy	500
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	372
Sprzedawca	256
Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	74
Robotnik budowlany	70
Murarz	65
Operator wprowadzania danych	60
Sprzątaczką	55
Brukarz	53
Ślusarz	48
Magazynier	46
Kasjer handlowy	40
Kierowca autobusu	37
Rejestratorka medyczna	33
Pozostali spawacze i pokrewni	33
Nauczyciele różnych specjalności	32
Tokarz	31
Kierowca samochodu ciężarowego	31
Tynkarz	30
Kucharz	27
Robotnik magazynowy	25
Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	24
Elektromonter [elektryk] zakładowy	24
Pakowacz	22
Specjalista do spraw kadr	21
Policjant służby prewencji	20
Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	20
Pomoc kuchenna	20
Agent ubezpieczeniowy	19
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	17
Księgowy [samodzielny]	16
Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	16
Cieśla	16
Glazurnik	16
Lekarze różnych specjalności	13

Jak przedstawiono powyżej najwięcej ofert pracy zanotowano dla robotników gospodarczych - 500 (w tym 86%- tj. 429 ofert pracy w tym zawodzie to przede wszystkim prace subsydiowane), pracowników biurowych – 372 (w tym 83,3%- tj. 310 ofert pracy to miejsca subsydiowane). Natomiast w przypadku sprzedawców- 256 (w tym 78% dotyczyła ofert niesubsydiowanych).

Dysponując liczbą ofert pracy w danym zawodzie oraz poziomem bezrobocia rejestrowanego w danych grupach zawodowych można wskazać ranking grup zawodowych, w których istnieje największe prawdopodobieństwo uzyskania oferty pracy na lokalnym rynku pracy.

W Jaworznie do powyższego rankingu należą następujące grupy zawodowe:

- Kierownicy dużych i średnich organizacji,
- Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów,
- Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach,
- Górnicy i robotnicy budowlani,
- Operatorzy i monterzy maszyn,
- Specjaliści szkolnictwa,
- Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze,
- Pracownicy obsługi biurowej,
- Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych.

Dokonując dalszej analizy ofert pracy będących w dyspozycji tut. Urzędu Pracy stwierdza się, że uwzględniając Polską Klasyfikacji Działalności najwięcej ofert pracy w 2008r. zgłaszano w sekcjach:

- Ochrona zdrowia i pomoc społeczna (583 oferty)
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (514 oferty)
- Przetwórstwo przemysłowe (431 ofert)
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne (357 ofert)
- Budownictwo (348 ofert)

III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Podstawą do określenia, czy zawód jest deficytowy, w równowadze bądź nadwyżkowy jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w analizowanym okresie.

Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest:

- większy od 1,1 ($W > 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **deficytowymi**,
- zawiera się w granicach od 0,9 do 1,1 ($0,9 \leq W \leq 1,1$) z zawodami **w równowadze**,
- jest mniejszy od 0,9 ($0,9 < W$) z zawodami **nadwyżkowymi**.

ZAWÓD DEFICYTOWY – należy rozumieć jako zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zestawienie zgłaszanych ofert pracy z napływem osób bezrobotnych w danym zawodzie pozwoliło na wyselekcjonowanie 40 zawodów deficytowych na lokalnym rynku pracy w 2008r.:

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1	-	Lekarz (różnych specjalności)	MAX
2	-	Nauczyciel (fizyki i astronomii, matematyki, języka obcego)	MAX
3	"348202"	Bibliotekarz	MAX
4	"714204"	Malarz lakiernik wyrobów metalowych	MAX
5	"712202"	Betoniarz zbrojarz	MAX
6	"721304"	Błacharz budowlany	MAX
7	"742290"	Pozostali stolarze i pokrewni	MAX
8	"743501"	Krojczy	MAX
9	"831104"	Pomocnik maszynisty pojazdu trakcyjnego	MAX
10	"831212"	Ustawiacz	MAX
11	"832190"	Pozostali kierowcy samochodów osobowych	MAX
12	"832301"	Kierowca ciągnika siodłowego	MAX
13	"832390"	Pozostali kierowcy samochodów ciężarowych	MAX
14	"833313"	Operator żurawia jezdniowego	MAX
15	"827102"	Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	MAX
16	"713201"	Głazurnik	16
17	"812402"	Operator maszyn do produkcji drutów i prętów	15

18	"241307"	Specjalista do spraw kadr	10,5
19	"345102"	Policjant służby prewencji	10
20	"322404"	Terapeuta zajęciowy	8
21	"913202"	Palacz pieców zwykłych	7
22	"341201"	Agent ubezpieczeniowy	6,3
23	"713302"	Tynkarz	6
24	"713601"	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	6
25	"122401"	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	5,5
26	"232117"	Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	5
27	"311104"	Technik geodeta	5
28	"421201"	Kasjer bankowy	5
29	"713401"	Monter izolacji budowlanych	5
30	"712401"	Brukarz	4,8
31	"513203"	Sanitariusz szpitalny	4,7
32	"832201"	Kierowca autobusu	4,6
33	"421102"	Kasjer handlowy	4
34	"341590"	Pozostali agenci do spraw sprzedaży [handlowcy]	3
35	"414190"	Pozostali doręczyciele pocztowi i pokrewni	3
36	"816206"	Palacz kotłów parowych	3
37	"713101"	Dekarz	2,8
38	"713604"	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	2,8
39	"713704"	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	2,5
40	"712301"	Cieśla	2,3

W rankingu zawodów deficytowych czołowe miejsce zajmują zawody, w których zgłaszane są oferty pracy, ale istnieje całkowity brak bezrobotnych rejestrujących się w tych zawodach, np.: lekarze różnych specjalności, nauczyciele (fizyki i astronomii, matematyki).

ZAWÓD NADWYŻKOWY – należy rozumieć jako zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Za zawody nadwyżkowe, które najbardziej wpływają na rynek pracy, uważa się te, które wykazują największą nadwyżkę w liczbach bezwzględnych, czyli różnicę pomiędzy liczbą bezrobotnych i ofert pracy w powyższych zawodach.

Zawody, w których nie zgłoszono ofert pracy, a występują bezrobotni, są również nadwyżkowymi.

Do zawodów nadwyżkowych w m. Jaworznie w 2008r. zakwalifikowano:

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1	"514103"	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	0,7273
2	"413103"	Magazynier	0,7188
3	"913204"	Pomoc kuchenna	0,5128
4	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	0,5106
5	"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy	0,5106
6	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	0,5
7	"833401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,4667
8	"512201"	Kucharz	0,4655
9	"522107"	Sprzedawca	0,4491
10	"621201"	Ogrodnik terenów zieleni	0,4091
11	"913207"	Sprzątaczką	0,3957
12	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	0,3448
13	"322601"	Technik farmaceutyczny	0,2857
14	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	0,2727
15	"311502"	Technik mechanik	0,25
16	"743304"	Krawiec	0,2453
17	"742204"	Stolarz	0,2414
18	"312102"	Technik informatyk	0,2222
19	"247901"	Specjalista administracji publicznej	0,2
20	"743604"	Szwaczka	0,1905
21	"346104"	Pracownik socjalny	0,1875
22	"222108"	Specjalista ochrony środowiska	0,1667
23	"341401"	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	0,1667

24	"311913"	Technik technologii odzieży	0,125
25	"832101"	Kierowca samochodu osobowego	0,1045
26	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	0,0571
27	"241102"	Ekonomista	0,0476
28	"311302"	Technik elektryk	0,0444
29	"311401"	Technik elektronik	0,0244
30	"244104"	Pedagog	0,0208
31	"131401"	Kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym	0
32	"214923"	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	0
33	"223912"	Kosmetolog	0
34	"241204"	Specjalista do spraw finansów [analityk finansowy]	0
35	"241915"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0
36	"311209"	Technik ochrony środowiska	0
37	"311402"	Technik telekomunikacji	0
38	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0
39	"341404"	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	0
40	"512202"	Kucharz małej gastronomii	0

Pomimo, że w badanym okresie dominowały oferty pracy dla sprzedawców, to jednak liczba tych ofert jest niewystarczająca do zaspokojenia potrzeb osób bezrobotnych w tym zawodzie, co ostatecznie przyczyniło się do sklasyfikowania zawodu sprzedawcy jako nadwyżkowego. Zawód ten nie wymaga określonego poziomu i rodzaju wykształcenia oraz wysokich kwalifikacji. Podjęcie pracy w tym zawodzie warunkuje najczęściej posiadanie znajomości obsługi kasy fiskalnej, minimum sanitarne tj. uprawnień możliwych do uzyskania w ramach krótkotrwałych szkoleń. Dlatego też w zawodzie tym występuje bardzo duża rotacja, co ostatecznie kwalifikuje ten zawód do kategorii zawodów fluktuacyjnych.

Do zawodów nadwyżkowych zaliczono również zawód fryzjer, pomimo iż pracodawcy także zgłaszali zapotrzebowanie w tym zawodzie. W rejestrze tut. Urzędu oprócz osób noworejestrujących się w powyższym zawodzie, nadal pozostają bezrobotni fryzjerzy, którzy nie wykonują zawodu od kilku lat i tym samym biorąc pod uwagę trendy w tej kategorii usług nie spełniają oczekiwań pracodawców.

Oprócz zawodów zaliczanych do deficytowych i nadwyżkowych występują ponadto **zawody zrównoważone** - tzn. takie, na które zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiada liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie.

W mieście Jaworznie do grupy zawodów zrównoważonych należy zaliczyć przede wszystkim:

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu
1	"734502"	Introligator poligraficzny
2	"315208"	Kontroler produkcji
3	"831203"	Manewrowy
4	"828501"	Monter mebli
5	"232102"	Nauczyciel chemii
6	"812202"	Operator maszyn i urządzeń odlewniczych
7	"914202"	Operator myjni
8	"346102"	Opiekun w domu pomocy społecznej
9	"816205"	Palacz kotłów c.o. wodnych rusztowych
10	"913205"	Pomoc laboratoryjna
11	"713490"	Pozostali monterzy izolacji
12	"341490"	Pozostali organizatorzy turystyki i pokrewni
13	"741290"	Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni
14	"342290"	Pozostali spedytorzy i pokrewni
15	"831207"	Rewident taboru kolejowego
16	"241923"	Specjalista do spraw zamówień publicznych
17	"321101"	Technik analityki medycznej
18	"311909"	Technik poligraf
19	"823104"	Wulkanizator
20	"731306"	Złotnik – jubiler

WNIOSKI:**➤ Zawody deficytowe:**

- *Najliczniejsze grupy zawodowe:* pracownicy przy pracach prostych w handlu, pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów, górnicy i robotnicy budowlani, kierownicy dużych i średnich organizacji,
- *Poziom wykształcenia:* wykształcenie zawodowe i wyższe,
- *Zawody:* lekarz różnych specjalności, nauczyciel przedmiotów zawodowych, cieśla, betoniarz-zbrojarz, tynkarz, monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych na przestrzeni ostatnich 3 lat na lokalnym rynku pracy uznaje się jako zawody deficytowe,

➤ Zawody nadwyżkowe:

- *Najliczniejsze grupy zawodowe:* średni personel techniczny, średni personel w zakresie nauk biologicznych ochrony zdrowia, specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych, pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, sprzedawcy, robotnicy zawodów precyzyjnych (m.in. ceramicy),
- *Poziom wykształcenia:* wykształcenie na poziomie średnim zawodowym,
- *Zawody:* sprzedawca, fryzjer, pracownik administracyjny, przedstawiciel handlowy na przestrzeni ostatnich 3 lat na lokalnym rynku pracy uznaje się jako zawody nadwyżkowe,

➤ Zawody zrównoważone:

- *Najliczniejsze grupy zawodowe:* pracownicy obsługi biurowej oraz operatorzy i monterzy maszyn,
- *Poziom wykształcenia:* Zawody zrównoważone obejmują każdy poziom wykształcenia, ale w określonych specjalnościach,
- W kategorii zawodów zrównoważonych występuje częsta fluktuacja, w związku z czym brak możliwości wyodrębnienia wiodących zawodów na przestrzeni ostatnich 3 lat.

Reasumując podkreślić należy, iż opracowany raport z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych nie odzwierciedla w pełni procesów zachodzących po stronie popytowej i podażowej na lokalnym rynku pracy, gdyż bazuje wyłącznie na danych statystycznych obejmujących bezrobocie rejestrowane.